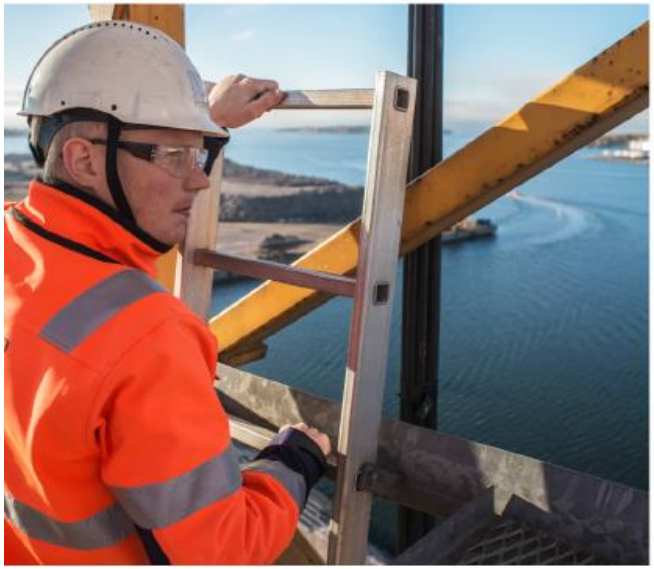
OSAVUOSI-KATSAUS Q1

1.1. – 31.3.2016

Lemminkäinen

Taloudellinen kehitys

Tase, rahoitus ja rahavirta

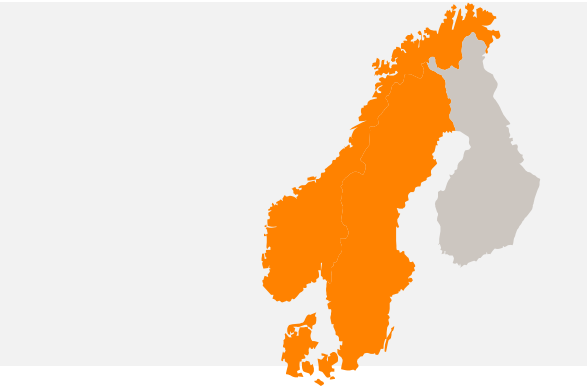
Näkymät ja ohjeistus

© LEMMINKÄINEN

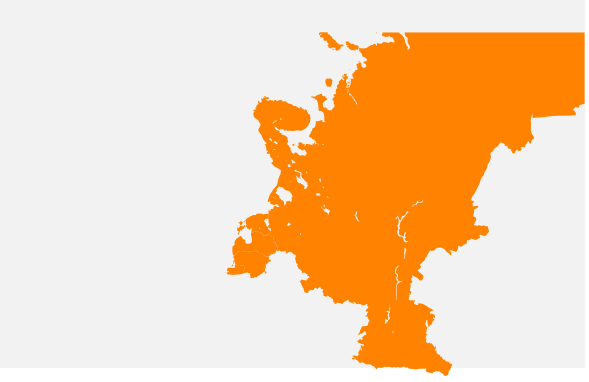
Toimintaympäristö vuonna 2016

Suomi
Käynnissä ja nyt myös suunnitteilla suuria **infrahankkeita**. Kilpailutilanne tiukkaa.
Öljyn alhainen hinta ja valtion investoinnit tukevat **päällystystä**.
Asuntomarkkina vakaa. Sijoittajamyynti tukee.

Skandinavia
Infraprojekteille kysyntää. Kilpailutilanne tiukka
Ruotsissa **päällystysmarkkina** vakaa. Norjassa ja Tanskassa valtion investoinnit laskussa.

Venäjä ja Baltian maat
Kuluttajien heikentynyt ostovoima heijastuu **asuntomyyntiin**
Infrarakentamisen markkina vakaa sekä Venäjällä että Baltian maissa.

© LEMMINKÄINEN

Q1/2016 lyhyesti

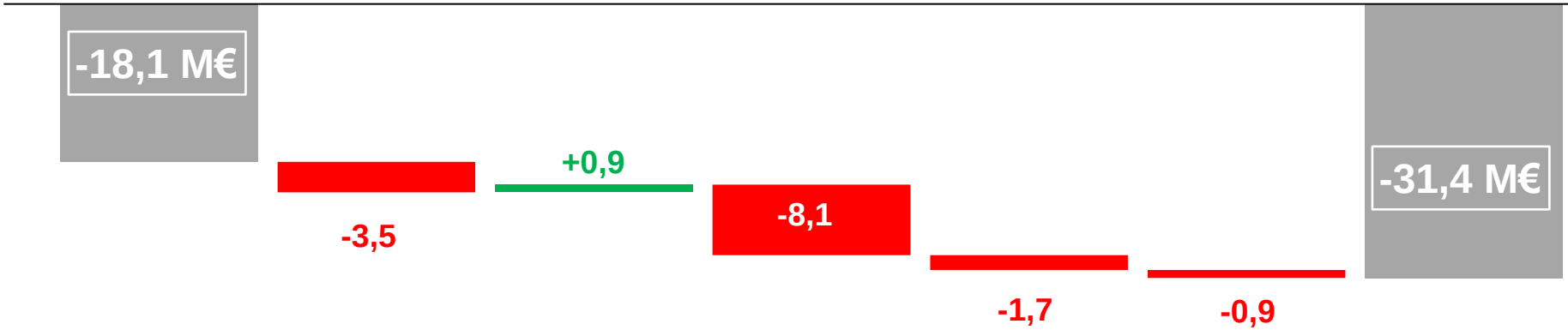
- Taloudellinen tilanne parantunut
  - Sidottu pääoma 450 M€ (554)
  - Korollinen nettovelka 187 M€ (199)
  - Vuonna 2012 liikkeeseen lasketun hybridilainan jäljellä olleen pääoman lunastus -> jatkossa positiivinen vaikutus osakekohtaiseen tulokseen
- Liikevaihto 217 M€ (290)
- Liikevoitto -31,4 M€ (-18,1)
  - Liikevoitto laski kaikissa segmenteissä paitsi infraprojekteissa.
- Liiketoiminnan rahavirta -18,4 M€ (2,5).
- Paljon uusia tilauksia Q1:n aikana.

© LEMMINKÄINEN

Konsernin EBIT-silta Q1/2015 vs Q1/2016

Konserni Q1/2015	Päällystys Q1/2016 (Q1/15)	Infraprojektit Q1/2016 (Q1/15)	Talo, Suomi Q1/2016 (Q1/15)	Venäjä Q1/2016 (Q1/15)	Muut Q1/2016 (Q1/15)	Konserni Q1/2016
-18,1	-28,2 (-24,7)	-0,6 (-1,5)	-0,8 (7,3)	-0,6 (1,1)	-1,2 (-0,3)	-31,4

© LEMMINKÄINEN

Avainluvut

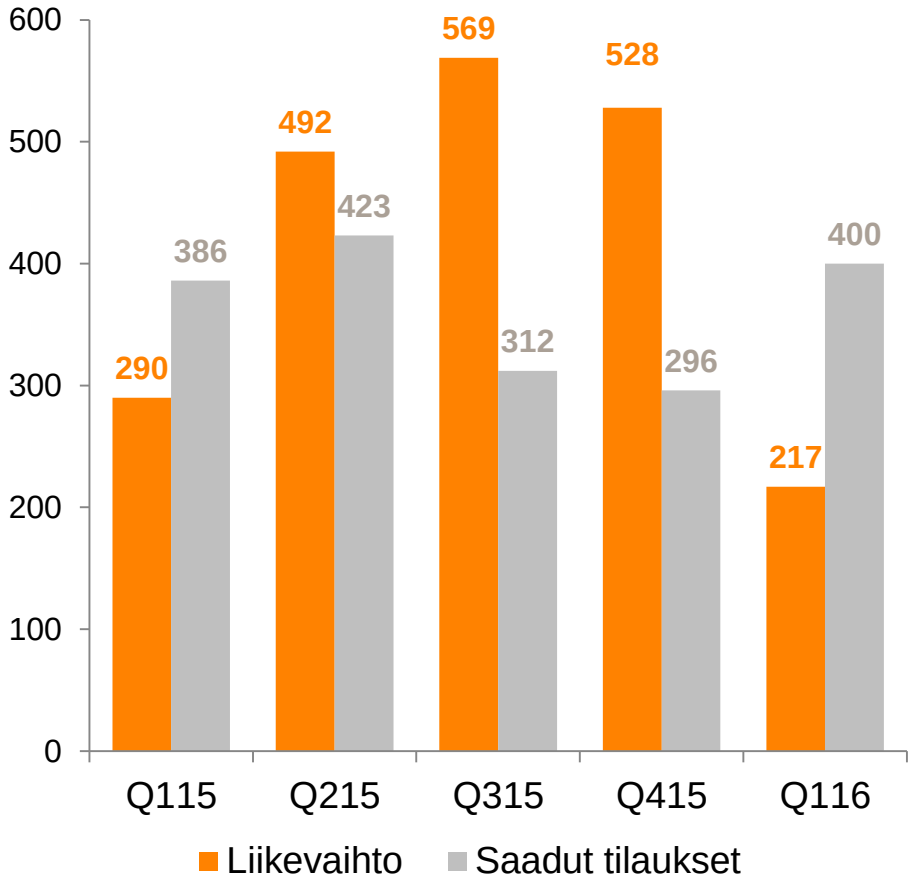
Avainluvut, IFRS		Q1/ 2016	Q1/ 2015	Muutos	1-12/ 2015
Saadut tilaukset	M€	400,5	386,2	**14,3**	1 417,4
Liikevaihto	M€	216,8	289,6	**-72,8**	1 879,0
Liikevoitto	M€	-31,4	-18,1	**-13,3**	37,3
Liikevoitto-%	*%*	*-14,5*	*-6,2*		*2,0*
Osakekohtainen tulos	€	-1,31	-0,96	**-0,35**	-0,15
Korollinen nettovelka[1)]	M€	186,6	198,7	**-12,1**	126,8
Sidottu pääoma[1)]	M€	450,4	554,4	**-104,0**	474,8
Liiketoiminnan rahavirta	M€	-18,4	2,5	**-20,9**	106,6

1) Katsauskauden lopussa

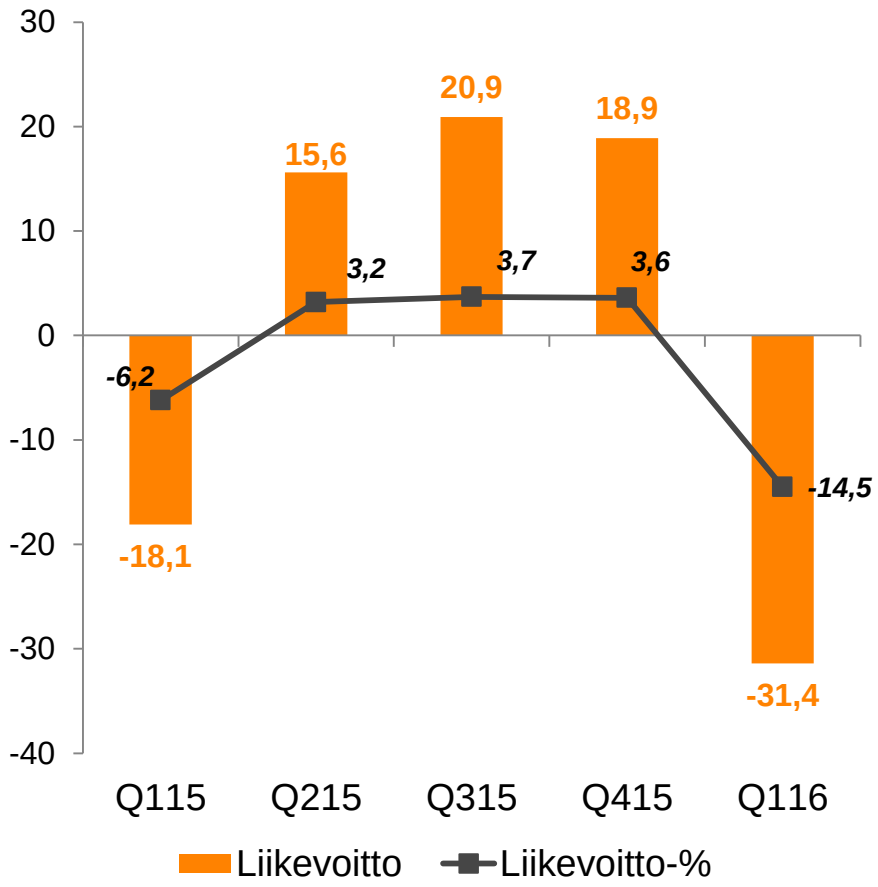
© LEMMINKÄINEN

Q1/2016: Liikevaihto ja liikevoitto laskivat vertailukaudesta

Liikevaihto ja saadut tilaukset vuosineljänneksittäin, M€

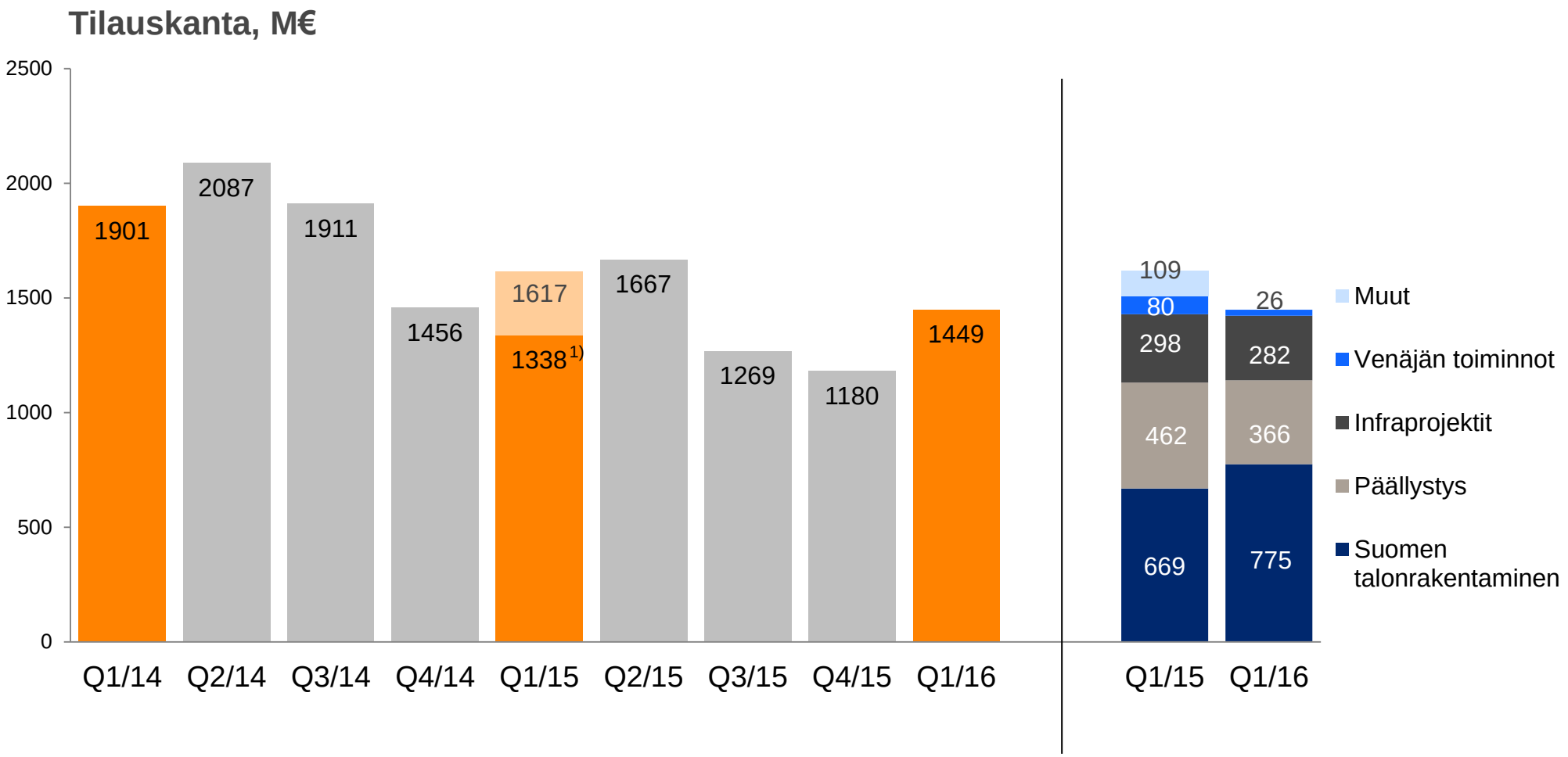

Liikevoitto ja liikevoittoprosentti vuosineljänneksittäin, M€

© LEMMINKÄINEN

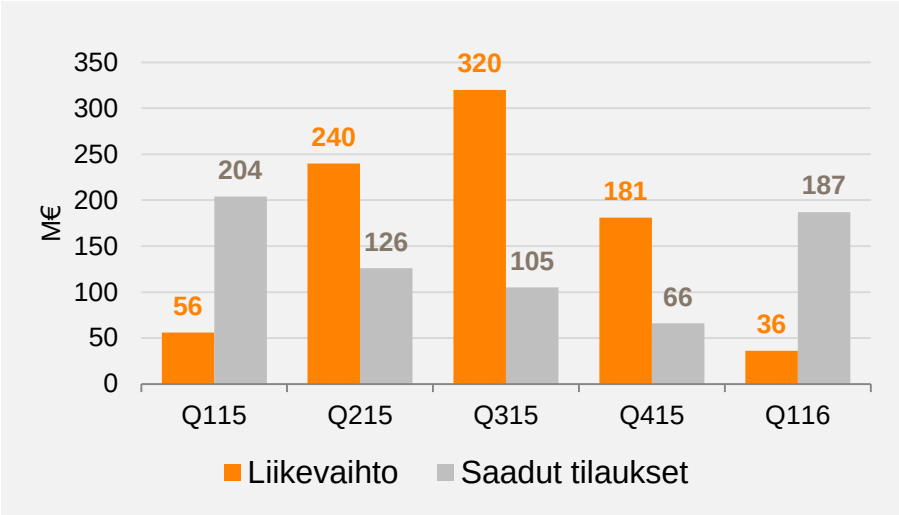
Vertailukelpoinen tilauskanta parani

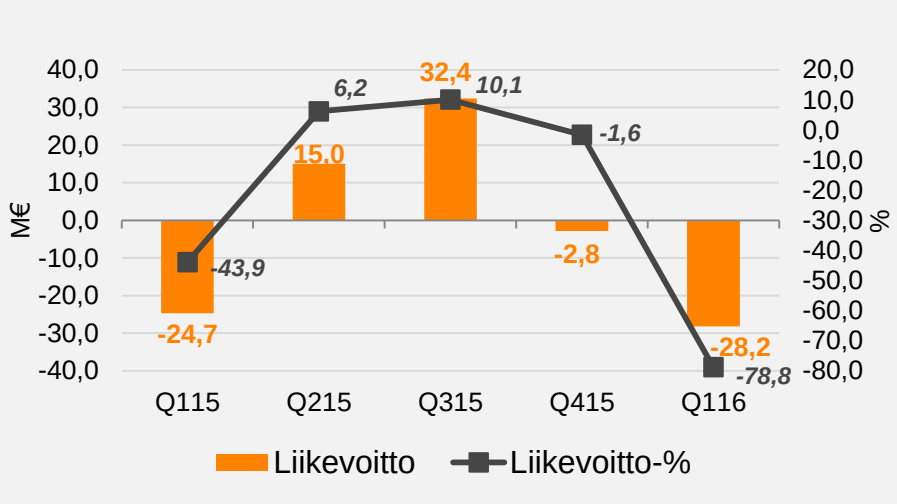

1) Jos Ruotsin talonrakentaminen, Norjan teiden huolto- ja ylläpitoliiketoiminta ja Venäjän omaperusteinen talonrakentaminen vähennetään 31.3.2015 tilauskannasta, vertailukelpoinen tilauskanta on 1 338 M€.

© LEMMINKÄINEN

Päällystys Q1/2016:
Liikevaihto ja liikevoitto laskivat.

Liikevaihto ja liikevoitto

- Vertailukauden luvut sisältävät vuonna 2015 myydyn Norjan teiden huolto- ja ylläpitoliiketoiminnan
- Liikevoittoa heikensivät haasteiden jatkuminen Norjassa sekä vertailukautta korkeammat huolto- ja ylläpitokustannukset.

Saadut tilaukset ja tilauskanta

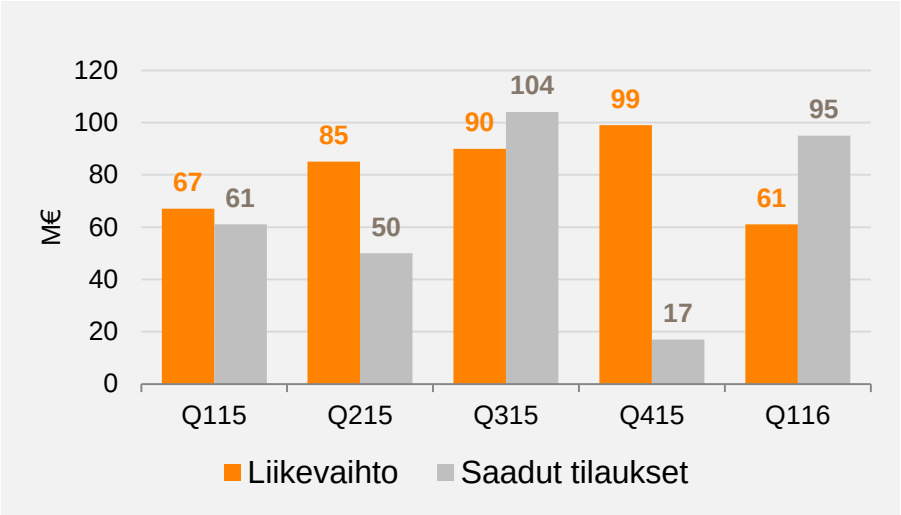
- Tilauskanta oli 365,5 milj. euroa (461,8).
- Vertailukauden luvut sisältävät Norjan teiden huolto- ja ylläpitoliiketoiminnan, mikä selittää muutoksen.

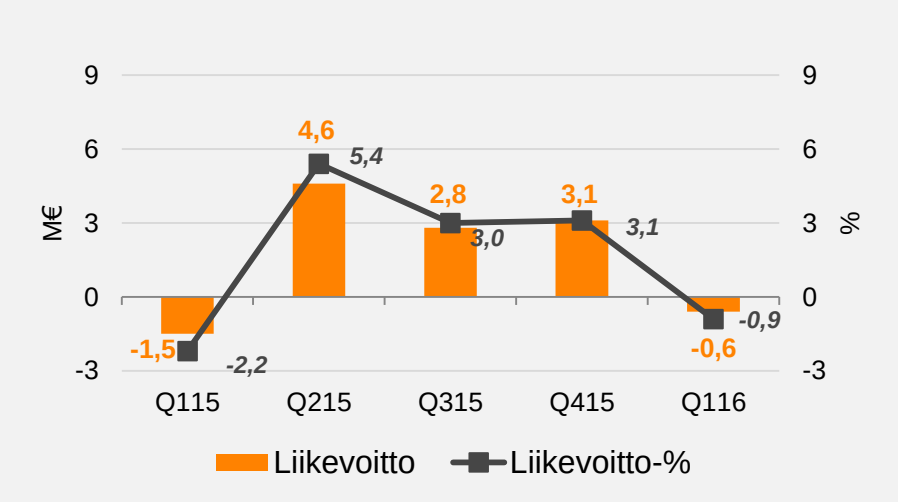
Tase

- Sidottu pääoma katsauskauden lopussa oli 215,9 milj. euroa (251,2).

© LEMMINKÄINEN

Infraprojektit Q1/2016:
Saadut tilaukset kasvoivat.

Liikevaihto ja liikevoitto

- Alhainen saatujen tilausten määrä viime vuoden viimeisellä neljänneksellä näkyy liikevaihdon laskuna.
- Liikevoitto parani vertailukaudesta Skandinaviassa ja Baltian maissa.

Saadut tilaukset ja tilauskanta

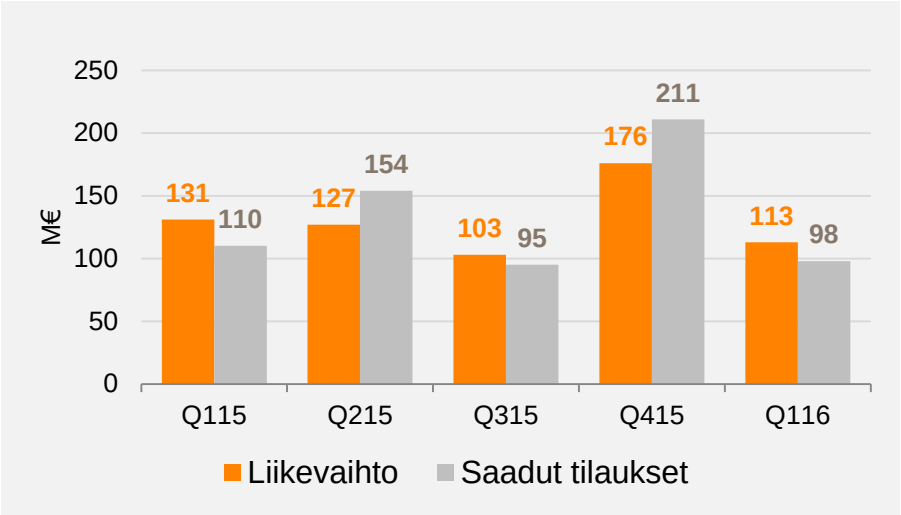
- Tilauskanta oli 282,1 milj. euroa (298,2).
- Yhtiö voitti ensimmäisen kvartaalin aikana useita vaativan infrarakentamisen urakoita Suomessa.

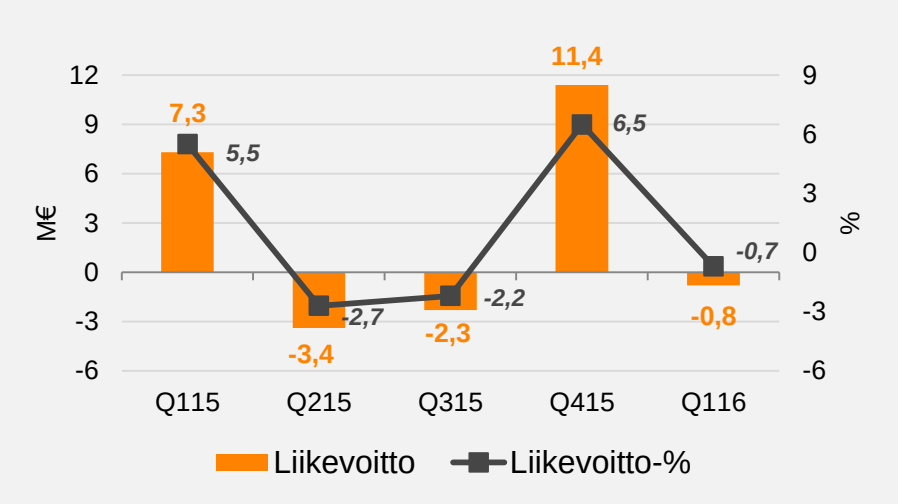
Tase

- Sidottu pääoma katsauskauden lopussa oli 4,2 milj. euroa (-3,8).

© LEMMINKÄINEN

Suomen talonrakentaminen Q1/2016:
Omaperusteisten kohteiden valmistuminen painottuu loppuvuoteen.

Liikevaihto ja liikevoitto

- Liikevaihtoa ja liikevoittoa heikensi vertailukautta alhaisempi valmistuneiden omaperusteisten asuntokohteiden määrä pääkaupunkiseudulla.
- Asuntomyynti sujui hyvin.

Saadut tilaukset ja tilauskanta

- Tilauskanta oli 775,0 milj. euroa (669,0).
- Yhtiö sai uusia elinkaarikouluhankkeita Kuopiossa sekä käynnisti kolmen uuden omaperusteisen asuntokohteen rakentamisen.

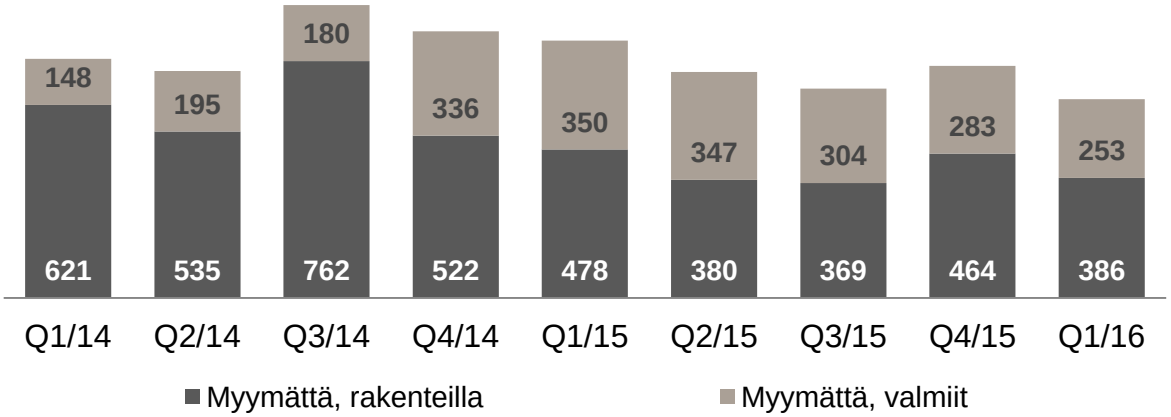
Tase

- Sidottu pääoma katsauskauden lopussa oli 254,6 milj. euroa (276,9).

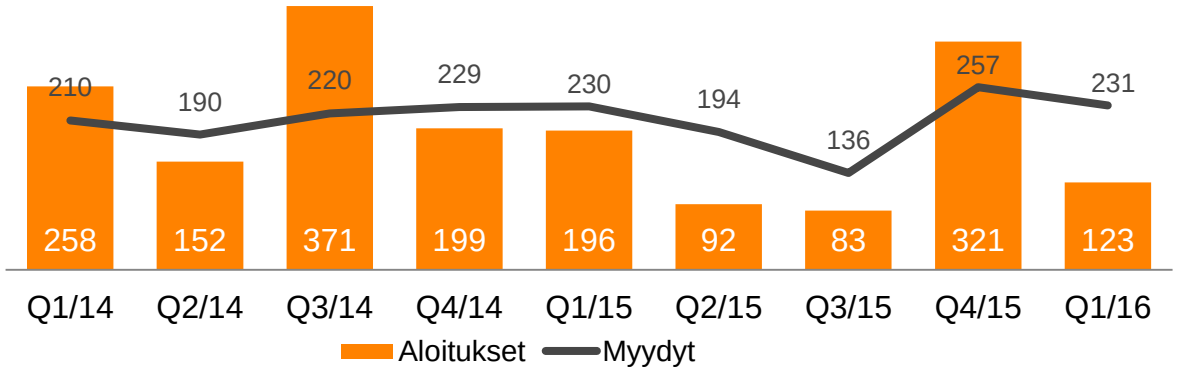
© LEMMINKÄINEN

Omaperusteinen asuntorakentaminen:
Vuonna 2016 valmistuu viime vuotta vähemmän omaperusteisia asuntoja.

Myymättömien asuntojen määrä, vuosineljänneksen lopussa

Asuntoaloitukset ja myydyt asunnot, vuosineljänneksen aikana

31.3.2016

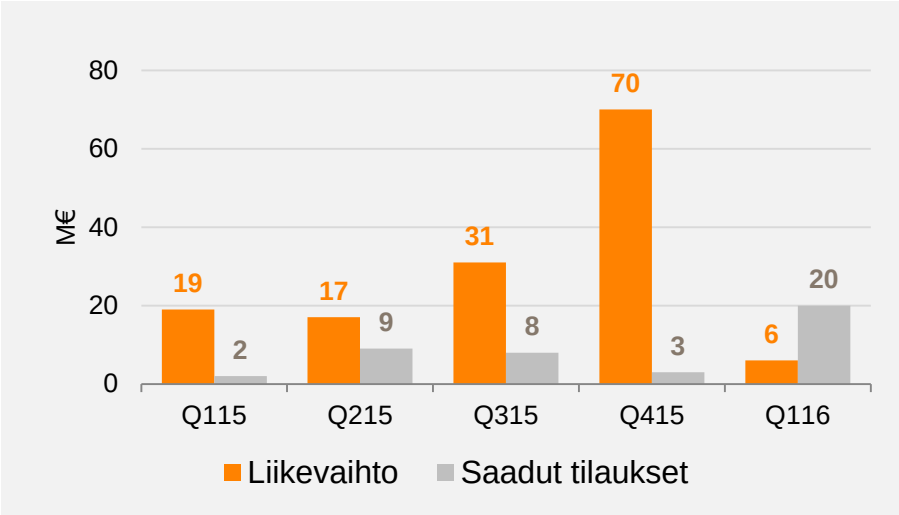
- Valmiiden myymättömien asuntojen määrä laski ja oli 253 kpl (350).
- Rakenteilla olevien myymättömien asuntojen määrä laski ja oli 386 kpl (478).

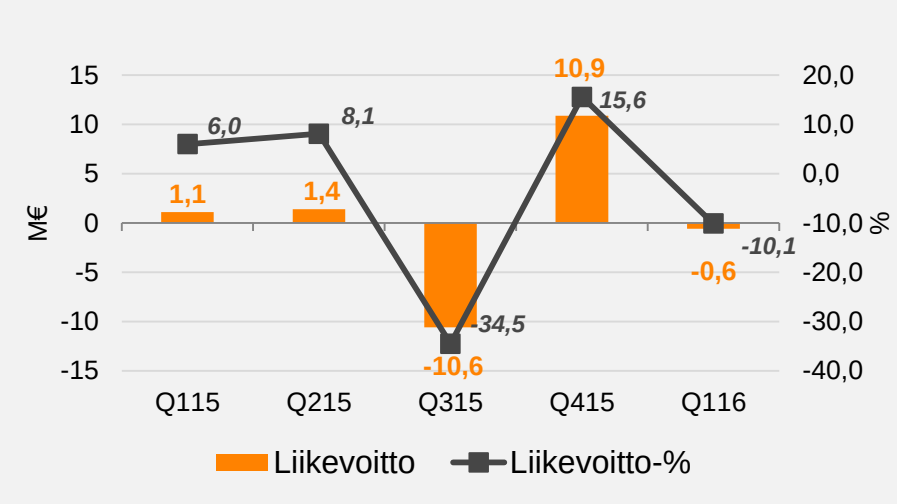
Q1/2016

- Kolmen uuden omaperusteisen kohteen rakentaminen alkoi.
- Omaperusteisia asuntoja myyntiin 231 kpl (230).

© LEMMINKÄINEN

Venäjän toiminnot Q1/2016:
Valmiiden myymättömien asuntojen määrä 14.

Liikevaihto ja liikevoitto

- Liikevaihto ja liikevoitto laskivat, mihin vaikutti pääasiassa vertailukautta alempi myytyjen asuntojen määrä.
- Ensimmäisen neljänneksen aikana myytiin 37 asuntoa (160).
- Valmiiden myymättömien asuntojen määrä katsauskauden lopussa oli 14 (105).
- Valuuttakurssimuutosten vaikutukset Q1/2016
  - Liikevaihto -0,9 milj. euroa
  - Liikevoitto 0,1 milj. euroa

Saadut tilaukset ja tilauskanta

- Tilauskanta oli 20,3 milj. euroa (2,2).
- Uusia omaperusteisia kohteita ei ole aloitettu.

Tase

- Sidottu pääoma katsauskauden lopussa oli 31,0 milj. euroa (62,2).

© LEMMINKÄINEN

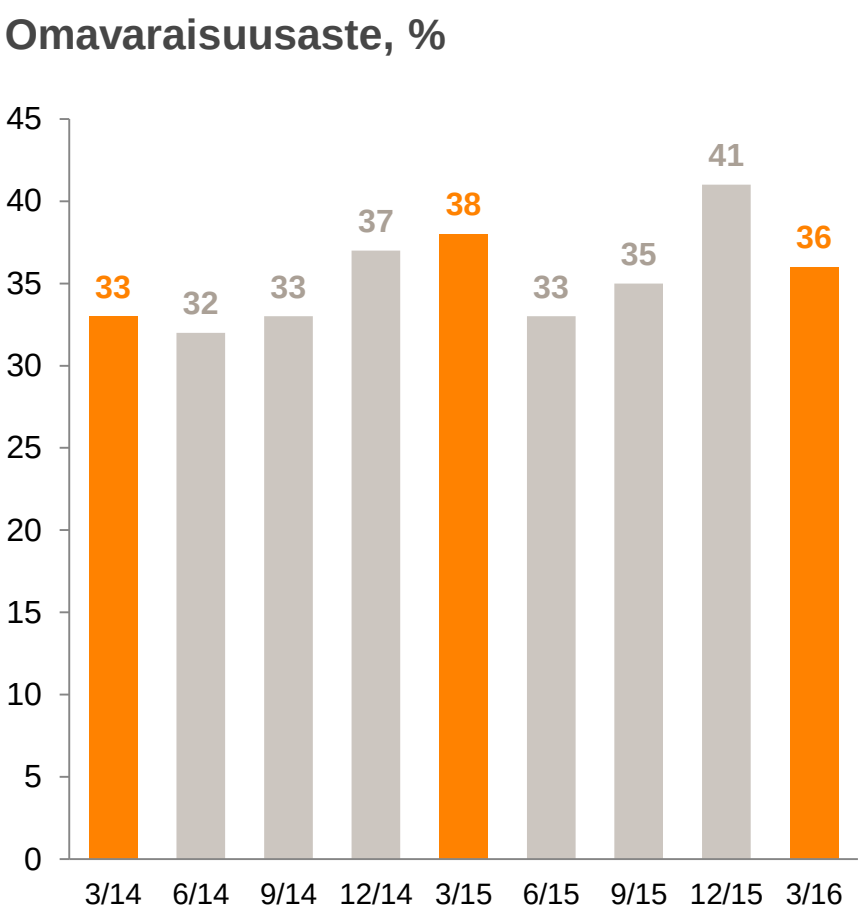
Taloudellinen kehitys

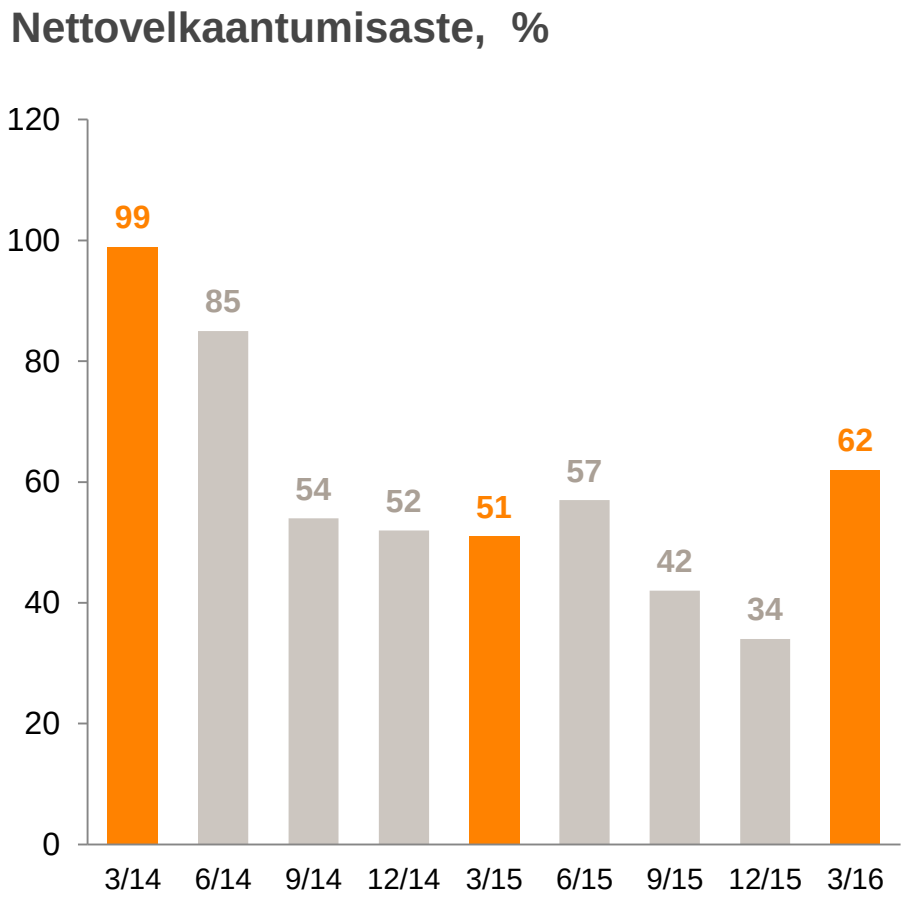
Tase, rahoitus ja rahavirta

Näkymät ja ohjeistus

© LEMMINKÄINEN

Hybridin lunastus näkyy omavaraisuusasteessa ja nettovelkaantumisasteessa

Huom! Mikäli hybridilainat käsiteltäisiin vieraana pääomana:
Omavaraisuusaste 3/16 olisi 27,7 % (3/15: 24,6 %)
Nettovelkaantumisaste 3/16 olisi 110,1 % (3/15: 132,0 %)

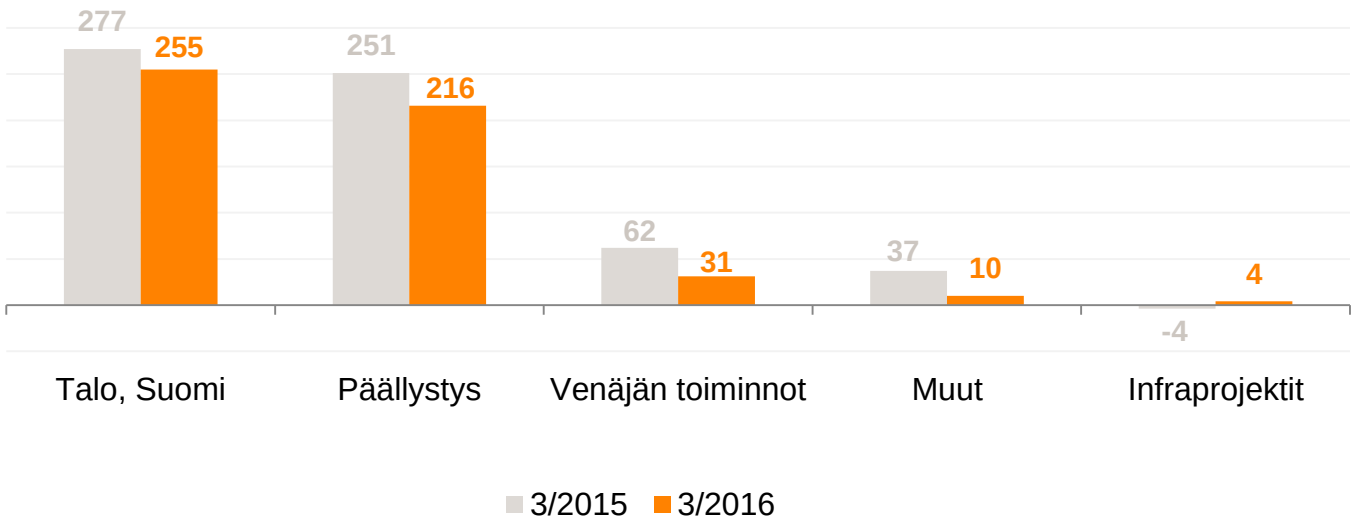
© LEMMINKÄINEN

Tase 3/2016:
Investointien vähentäminen ja asuntomyynti vapauttivat konsernin sidottua pääomaa

Sidottu pääoma		31.3.2016	31.3.2015	Muutos
Aineelliset hyödykkeet	M€	148,6	179,4	-30,8
Liikearvo ja muut aineettomat hyödykkeet	M€	66,0	73,2	-7,2
Nettokäyttöpääoma	M€	235,8	301,9	-66,1
Yhteensä	M€	**450,4**	**554,4**	**-104,0**

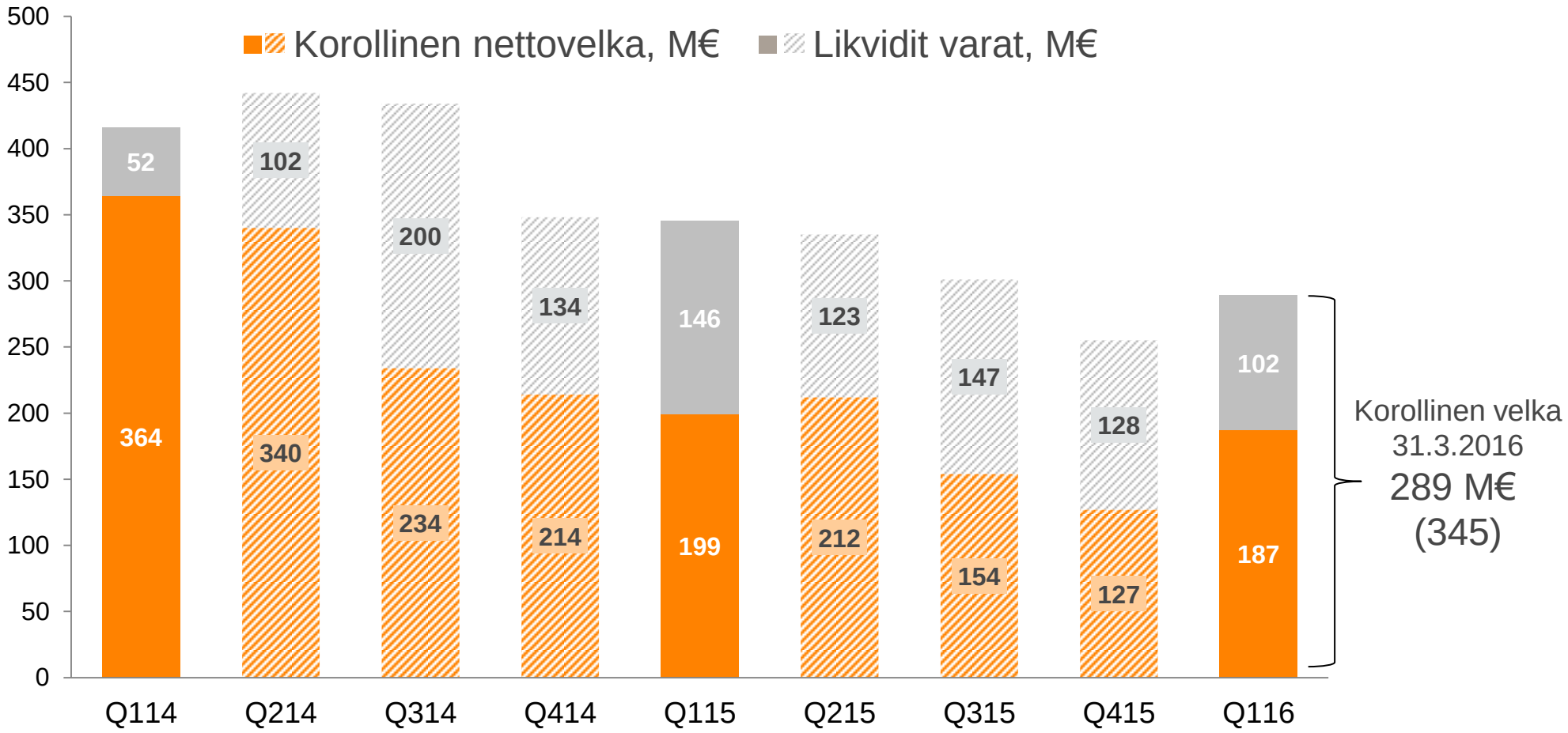

Sidottu pääoma segmenteittäin 3/2015 vs 3/2016, M€

© LEMMINKÄINEN

Korollinen nettovelka

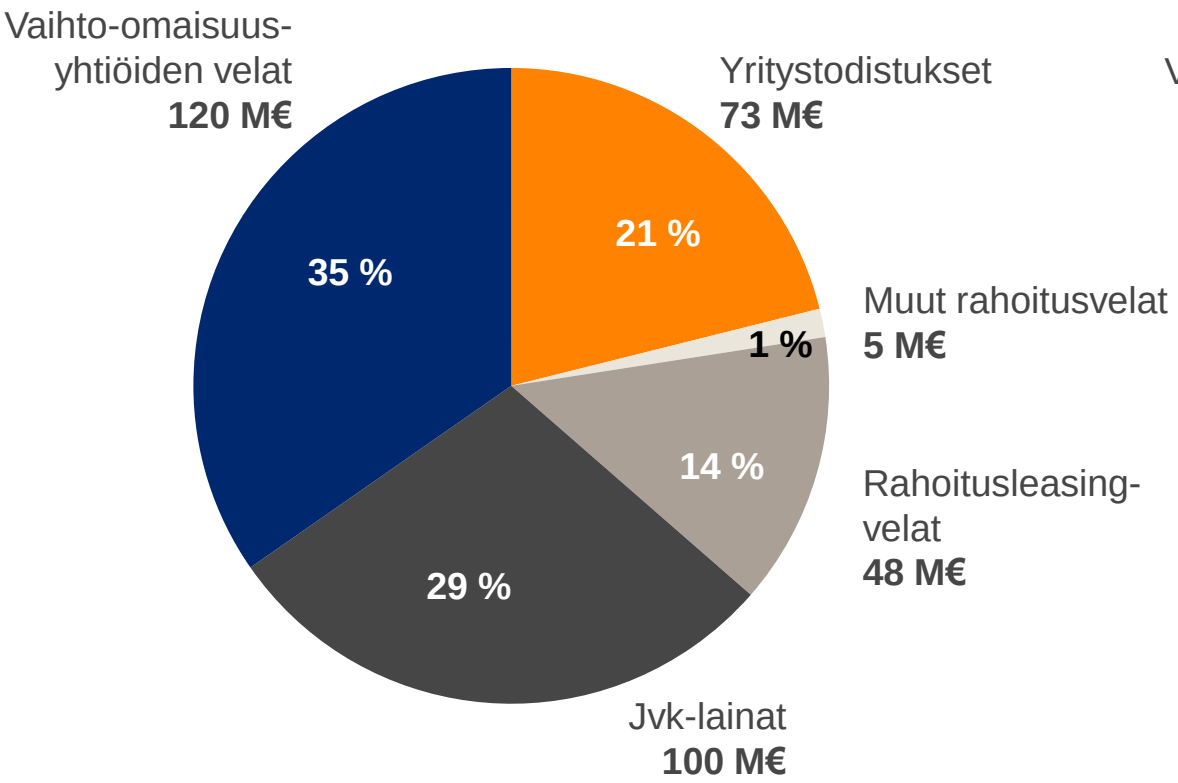

© LEMMINKÄINEN

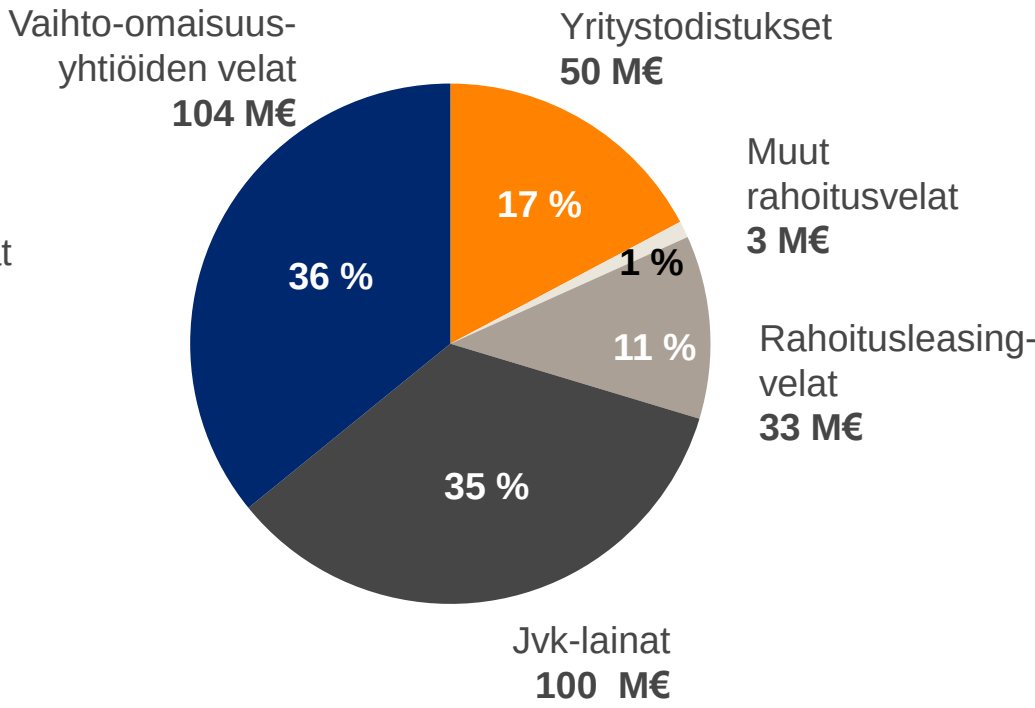
Velkasalkku 31.3.2016

3/2015:
345 M€

3/2016:
289 M€

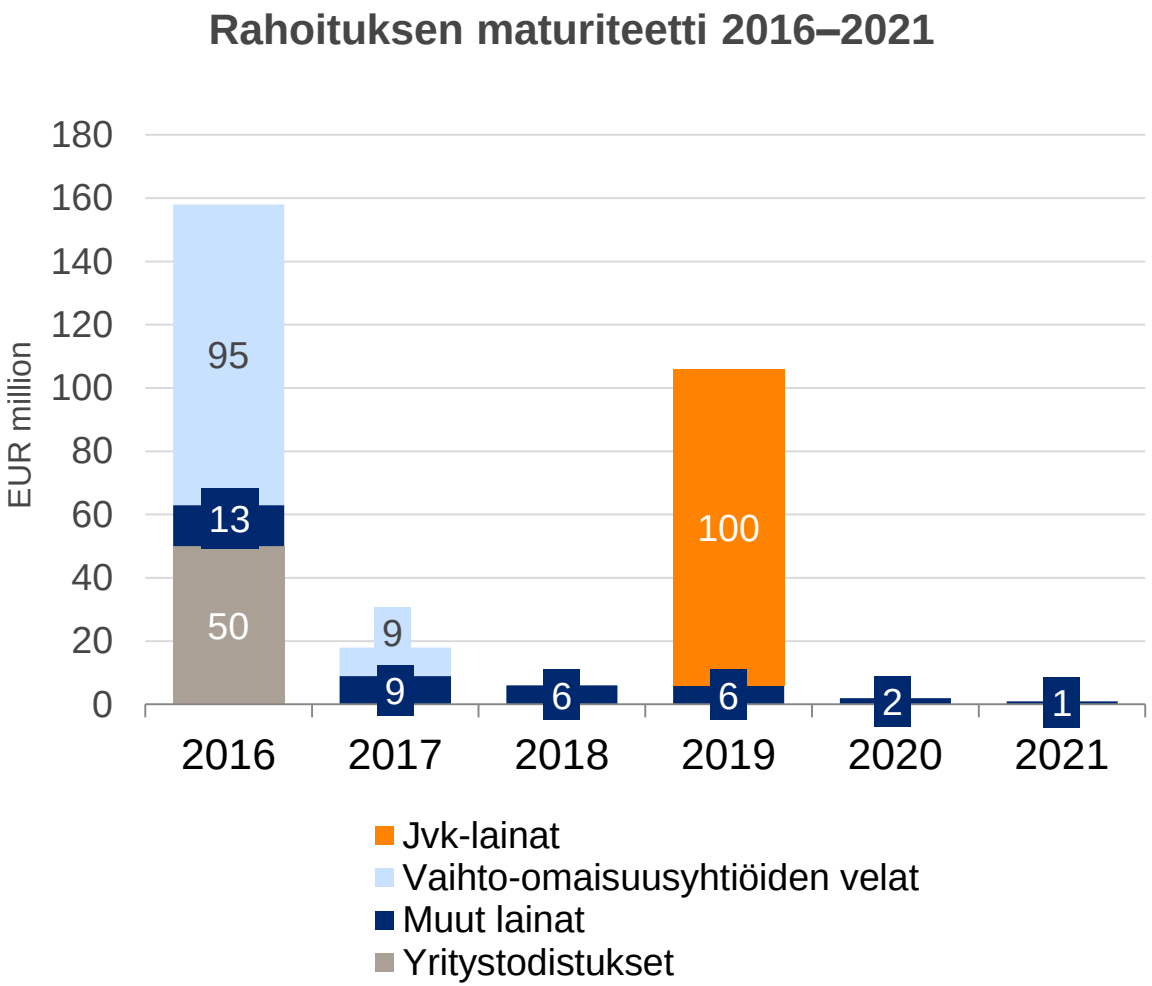
40 % pitkäaikaista
60 % lyhytaikaista

42 % pitkäaikaista
58 % lyhytaikaista

© LEMMINKÄINEN

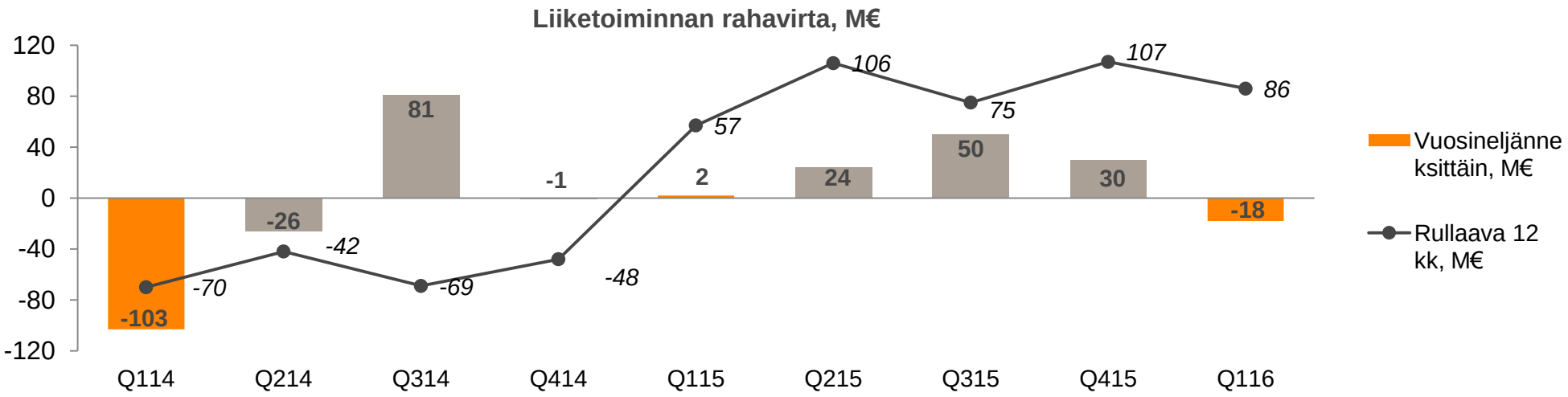
Velkasalkun maturiteetti

- Yhtiö lunasti Q1:n aikana vuonna 2012 liikkeeseen laskemansa hybridilainan jäljellä olleen 43 milj. euron pääoman.
- Yhtiöllä on lisäksi vuonna 2014 liikkeeseen laskettu 70 miljoonan euron hybridilaina, joka sillä on oikeus lunastaa takaisin maaliskuussa 2018.
- Lisäksi yhtiöllä oli kauden päättyessä nostettavissa olevia sitovia luottolimiittejä 185 milj. euroa
- Yhtiö sopi Q1:n aikana 185 miljoonan euron sitovan luottolimiitin (revolving credit facility) ehtojen muutoksista pidentämällä luottolimiitin eräpäivää sekä korottamalla luottolimiitin määrä
- Huom! Vaihto-omaisuusyhtiöiden velat (104 M€) siirtyvät asunto-osakkeen ostajien vastattaviksi kohteiden luovutusten yhteydessä.

© LEMMINKÄINEN

Liiketoiminnan rahavirta

Liiketoiminnan rahavirta ja vapaa rahavirta, milj. euroa	**Q1/2016**	**Q1/2015**	**1-12/2015**
Liikevoitto (ei sisällä osuutta osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksista)	-30,5	-17,2	35,8
Poistot ja arvonalentumiset	4,2	5,2	38,4
Varaukset ja muut ei-rahavaikutteiset erät	-1,2	-5,2	29,2
Rahoituserien ja verojen rahavirta	-12,1	-14,5	-38,2
Käyttöpääoman muutos	21,2	34,2	41,5
Liiketoiminnan rahavirta	**-18,4**	**2,5**	**106,6**
Investointien rahavirta [1)]	-0,7	3,8	1,5
Vapaa rahavirta	**-19,1**	**6,2**	**108,2**

1) Pois lukien myytävissä olevien rahoitusvarojen vaikutukset

© LEMMINKÄINEN

Asfalttikartelliin liittyvät vahingonkorvaukset

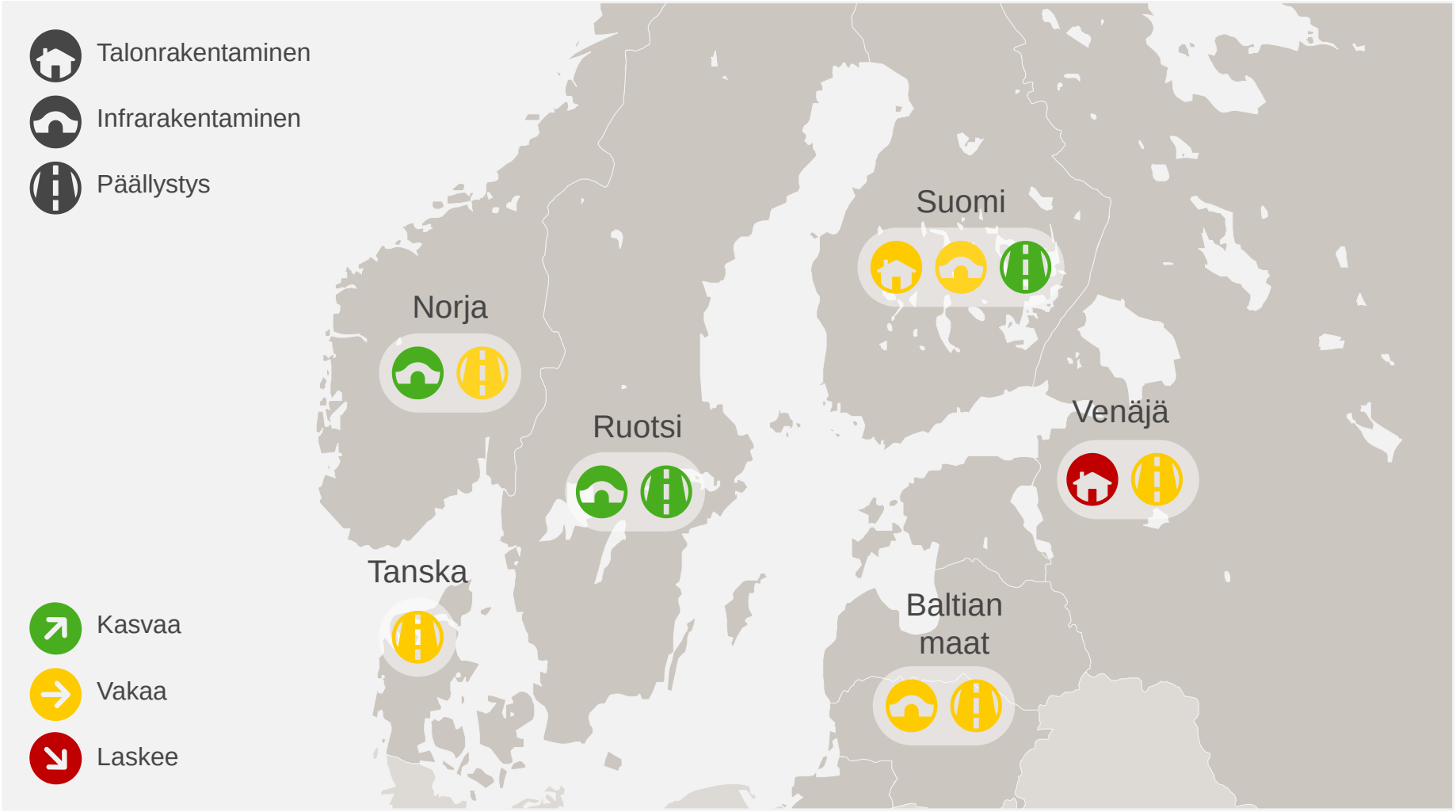
- Suullinen pääkäsittely Helsingin hovioikeudessa alkoi maaliskuussa 2015 ja päättyi lokakuussa 2015.
- Hovioikeus ei ole vielä vahvistanut päätösten tarkkaa antamisajankohtaa. Alustavan lausunnon mukaan päätökset annetaan vuoden 2016 aikana.
- Hovioikeudessa käsiteltyjen kanteiden lisäksi käräjäoikeuden käsittelyn alkamista odottaa 21 vahingonkorvauskannetta Lemminkäistä ja muita asfalttialan yrityksiä vastaan. Käsittelyn alkamista odottavien kanteiden pääomamäärä on yhteensä noin 26 miljoonaa euroa, joista Lemminkäinen on tehnyt yhteensä 13,2 miljoonan euron kuluvarauksen.

© LEMMINKÄINEN

Taloudellinen kehitys
Tase, rahoitus ja rahavirta
Näkymät ja ohjeistus

© LEMMINKÄINEN

Markkinanäkymät 2016

Lähteet: Euroconstruct, yhtiön oma arvio

© LEMMINKÄINEN

Ohjeistus vuodelle 2016 säilyy muuttumattomana.

Lemminkäinen arvioi, että vuonna 2016 sen liikevaihto on 1,8 miljardin euron tasolla.

Liikevoiton (IFRS) vuonna 2016 yhtiö odottaa paranevan vuoteen 2015 verrattuna (EUR 37,3 milj. euroa).

© LEMMINKÄINEN

Painopistealueet 2016

Kilpailukyvyn parantaminen

- Uusien toimintamallien suunnittelu ja jalkauttaminen kaikissa segmenteissä
- Sisäisten prosessien ja toimintamallien kehittäminen

Taloudellisen aseman vahvistaminen

- Käyttöpääoman tehostamisen jatkaminen

Läpinäkyvyyden ja riskienhallinnan parantaminen

- Roolien ja vastuiden selkeyttäminen (konserni, segmentit, maat, yhtiöt)

© LEMMINKÄINEN

Yhteenveto: asteittain taseen vahvistamisesta kilpailukyvyn parantamiseen ja kannattavaan kasvuun

- Taloudellinen asema jatkoi vahvistumista
  - Sidottu pääoma ja korollinen nettovelka laskivat.
  - Vuonna 2012 liikkeeseen lasketun hybridilainan jäljellä olleen pääoman lunastus -> tulevaisuudessa positiivinen vaikutus osakekohtaiseen tulokseen
- Liikevoitto heikkeni vertailukaudesta
- Useita uusia tilauksia ensimmäisellä neljänneksellä.
  - Infraprojektit voittivat useita urakoita Suomessa. Tavoitteena silti hakea kasvua Ruotsista ja Norjasta.
- Vuonna 2016, painopiste operatiivisen tuloksen ja kilpailukyvyn parantamisessa kaikissa liiketoiminnoissa askel askeleelta säilyttäen maltillinen riskitaso.

© LEMMINKÄINEN

Lemminkäinen

www.lemminkainen.com